

Sirkulær økonomi

Indre Østfold regionråd

3. februar 2023

<https://www.youtube.com/watch?v=ivaMLmB9hdl>

Tenk deg en fremtid uten søppel,
hvor avfall er en verdifull råvare.

Agenda

- Hva er sirkulær økonomi, og hvorfor?
- Eksempler fra kommunene
- Ordskifte og beslutning

Hva er sirkulær økonomi?

En økonomi der produktene

- varer lenge
- repareres og oppgraderes og ombrukes
- materialgjenvinnes

Hvorfor sirkulær økonomi?

- Klimakrisen
- Naturkrisen

Hvordan?

- Anskaffelser
- Kvalitet
- Reparasjonsmuligheter
- Enkel gjenvinning

- Vurdere gjenbruk før nyinnkjøp eller bygging
- Avfallsbehandling

Klima- og energiplan

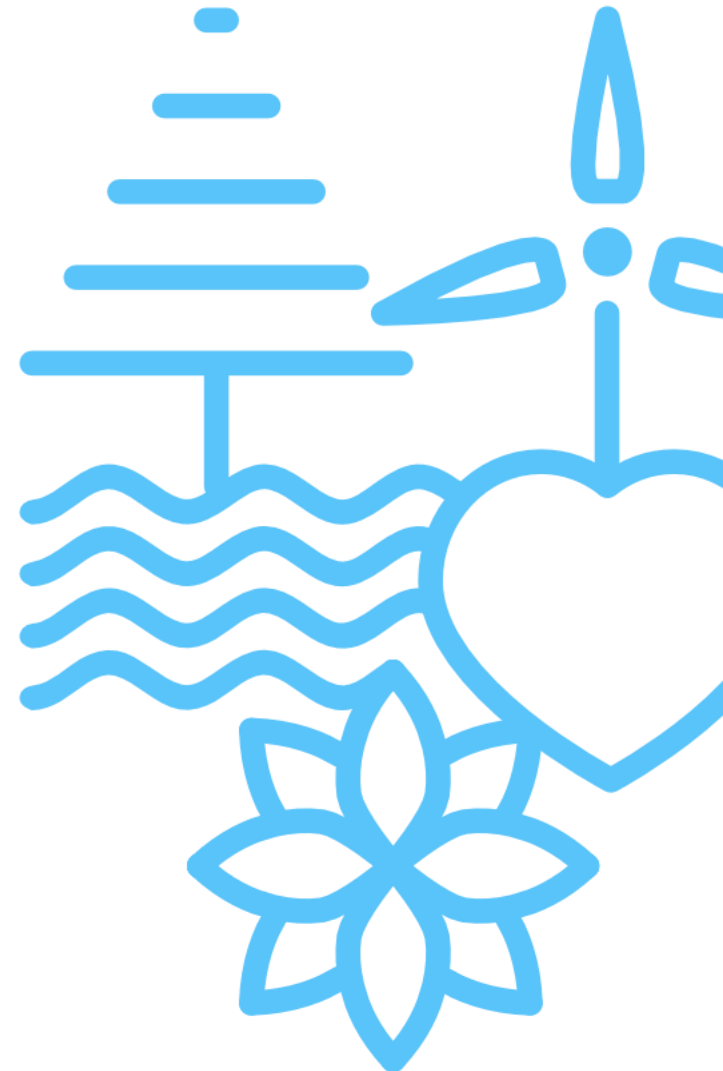
Forbruk, avfall og avløp

Delmål

- Innen 2030 skal Marker kommune ha redusert klimafotavtrykk fra innkjøp av varer og tjenester sammenlignet med 2020
- Vann- og avløpsbehandling skal være mer bærekraftig i 2030
- Forbruk i Markersamfunnet skal reduseres samtidig som graden av ombruk og materialgjenvinning skal økes

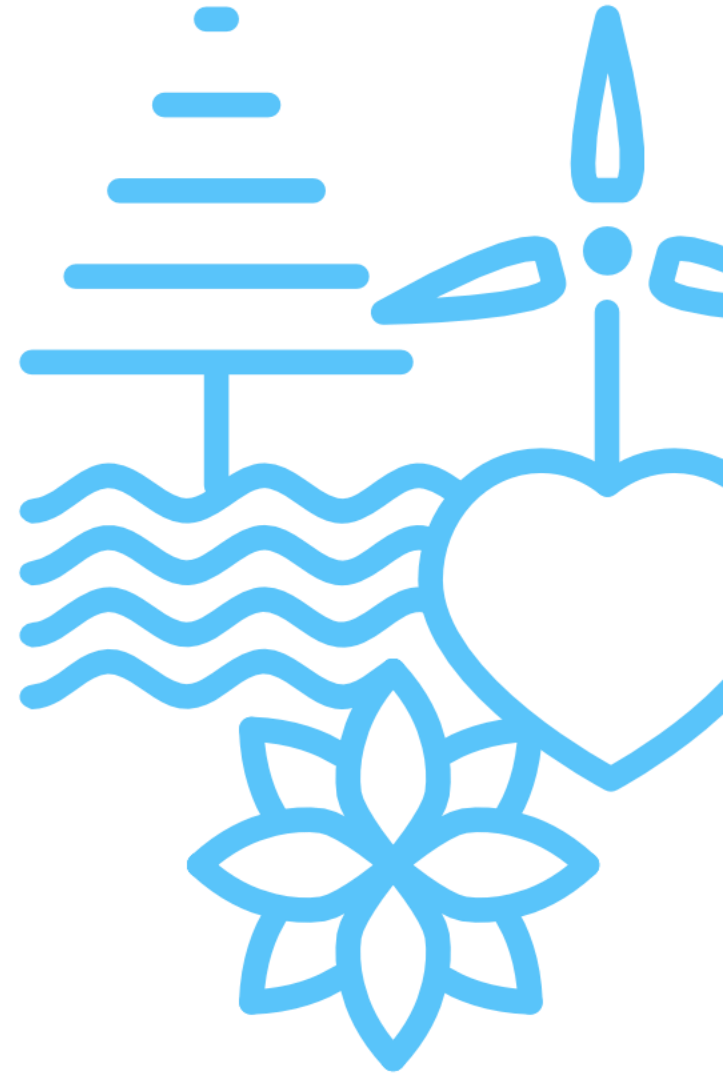
Slik gjør vi det:

- Stille krav om innovative anskaffelser og klimavennlig innkjøp
- Tenke sirkulærøkonomi og bærekraft i et livssyklusperspektiv. Redusere, gjenbruke og gjenvinne
- Bidra til at innbyggere og aktører i samfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk

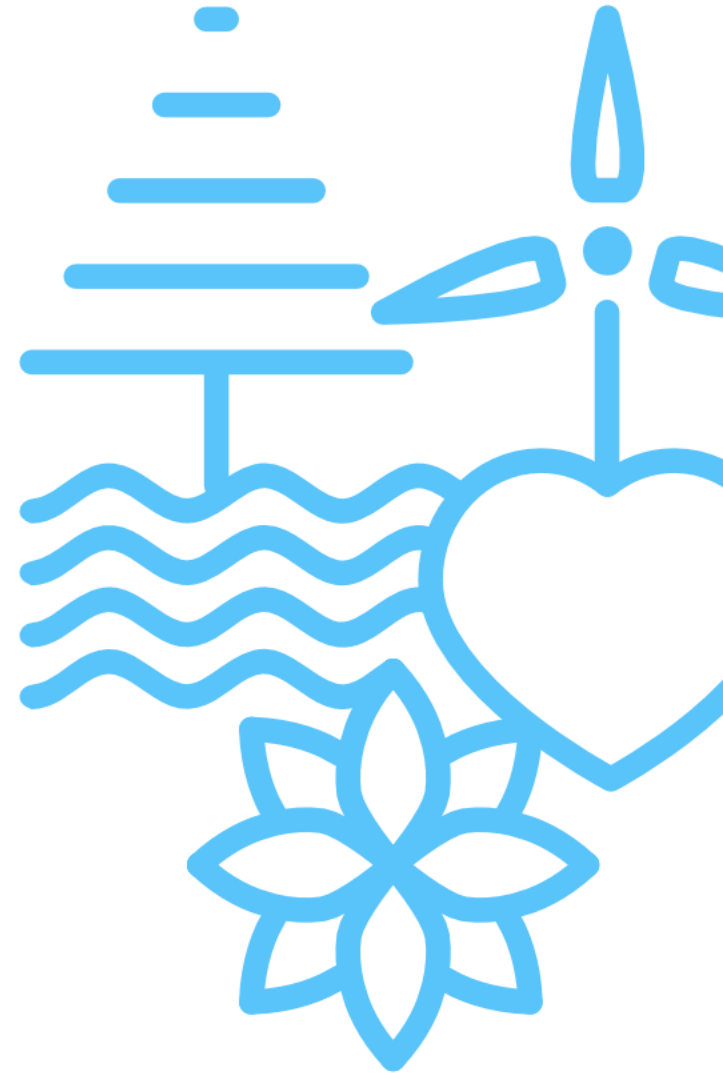
Synlige tiltak for Markersamfunnet

- Samvirkelaget bruktbbutikk
- Friluftslivsutstyr på Ungdommens kulturhus
- Etablering av Bua-konseptet
- Innsamling av landbruksplast

Grunnlag til prosjekter

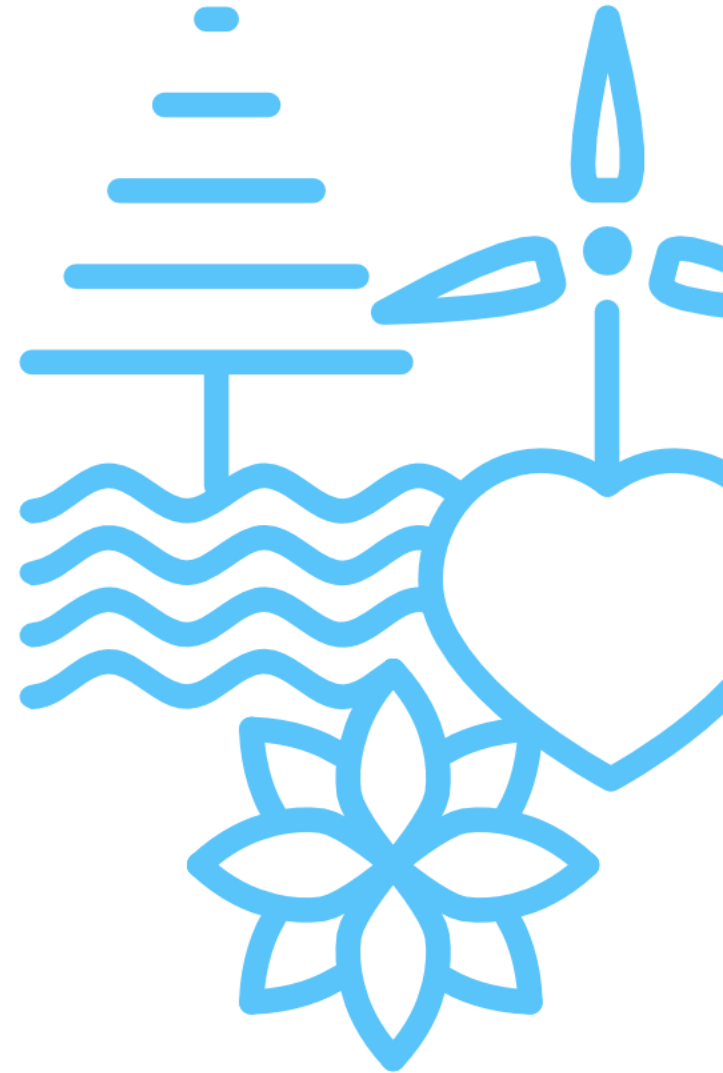
- Ny skole i Marker - forprosjekt klimavennlig skole
- Gjenbruksvurdering - Bommen renseanlegg

Ny skole

Beskrivelse av tiltaket:

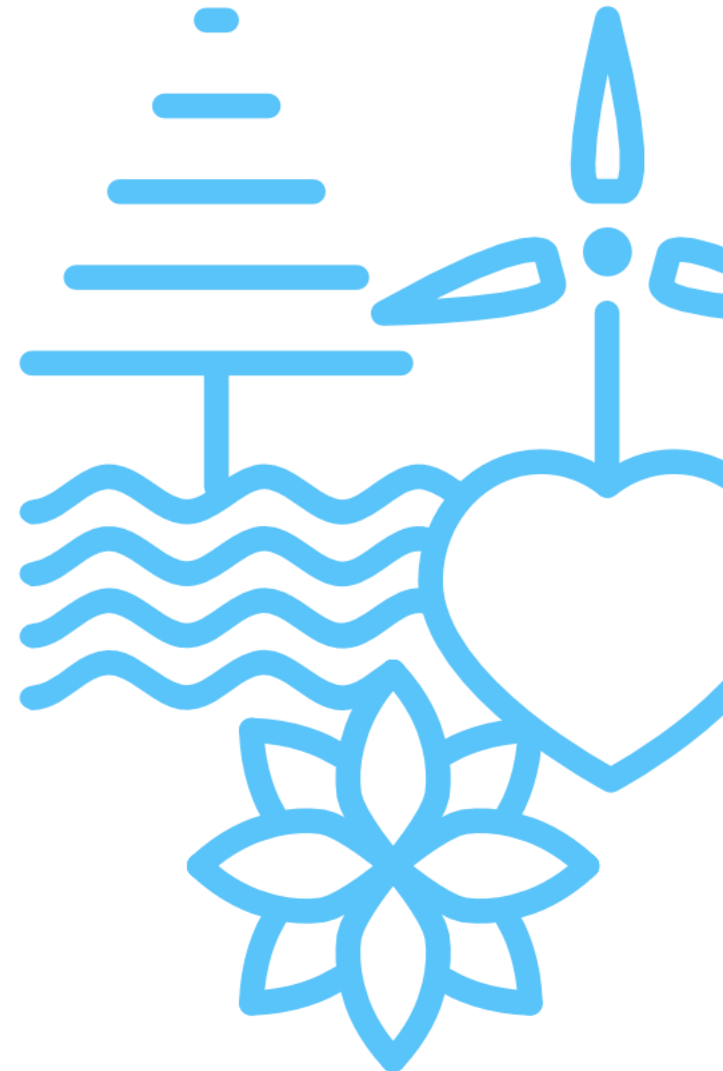
Det er ønskelig med et forprosjekt for å vurdere ombygging eller rehabilitering av eksisterende skole opp mot alternativet å rive og bygge nytt, med tanke på miljø- og energigevinster, bærekraftig materialbruk, konsekvens av å bygge nytt som innebærer eksempelvis rivning og avfallshåndtering osv.

Resultater fra studien

- Rehabilitering vil ikke innfri krav, spesielt universell utforming, samt brannkrav - vil medføre krav om hovedombygging
- Bruks- og driftsmessig vil et nybygg være overlegent et rehabilitert bygg
- Studien tas fram igjen nå under utarbeidelse av skisseprosjektet – gjenbruksperspektiv av elementer ved nybygg

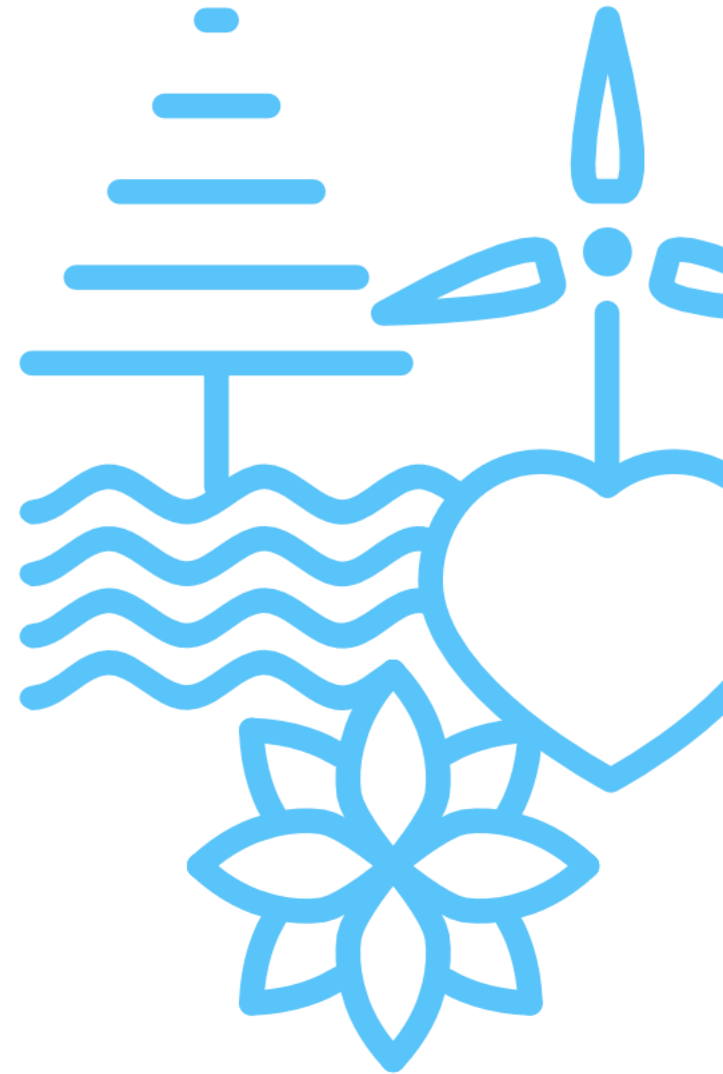
Verdifull informasjon - kompetansehevende

Bommen ressursanlegg

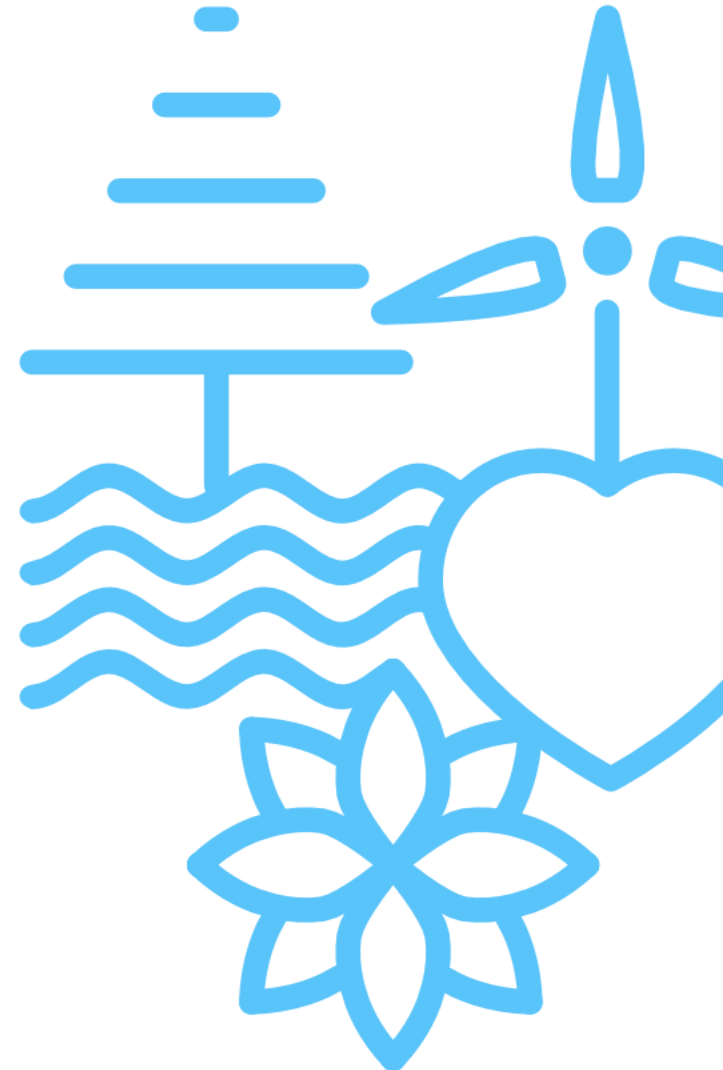
Beskrivelse av tiltaket:

- Det var ønskelig å kartlegge hva som kunne gjenbrukes fra det eksisterende bygget både med tanke på driftsanlegget og bygningsmassen

Samarbeid

- Samarbeidspartnere / prosjekter:
 - Smart Innovation Norway
 - et tiltak for å legge til rette for innovative, bærekraftige og nye muligheter å utvikle Marker kommune på
 - Tango-W
 - Formålet med prosjektet er å se om nye former for styring og samskaping skaper bedre forutsetninger for fremtidens bærekraftige tjenester, produkter og prosesser innenfor energi, mat og vann

Rakkestad kommune

Mål i kommuneplanens samfunnsdel (2022):

Gjenbruk fremfor nykjøp

Eksempler Rakkestad:

- Biogassproduksjon fra avløpsslam
- Selg/byttedager for klær arrangert av u.skolen – frivillighetssentralen
- Rause brukthandel
- Innkjøp: anskaffelse for kjøp av brukte møbler
- Innsamling landbruksplast
- Avtale med Atea om innsamling av ee-avfall
- Gjenbruk av Bodal avløpsrenseanlegg

Andre relevante tema:

- Karbonrenseanlegg – Østfold Energi – Karbon går tilbake til matvareindustrien
- Rakkestad kommune/Rakkestad næringsråd – synergieffekter mellom næring i Rakkestad

Ombygging, ikke rivning

- Hovedombygging
- Tek 10-standard
 - Alle krav fra Arbeidstilsynet er møtt
 - Alle konstruksjoner er brannsikret
 - Isolering etter dagens standard
 - Ventilasjon etter dagens standard
- God økonomi i prosjektet
- Ta vare på det arkitektoniske uttrykket for bygget

Oppnådde resultater (mai 2021 tom juli 2022)

- 1) **I overkant av 1700 enheter (Pc'er og telefoner)** er levert til resirkulering. Utstyr som ikke kan gjenbrukes av kommunen pga alder og teknologi. Alle disketter og telefoner blir rensket for informasjon.
- 2) **70 PC'er har blitt reparert** av kommunens lærlinger. Dette har ført til at kommunen har **spart ca 0,5 millioner kr,-** ved å gjenbruke istedenfor å kjøpe nye PC'er. Alt av kabler, skjermer og mus gjenbrukes i kommunen.
- 3) **33% av utstyr har blitt gjenbrukt av Atea** og 67% har gått til resirkulering.
- 4) **Mottatt økonomie midler** fra Atea som gjelder utstyr som de kan gjenbruke
- 5) **Kommunen har bidratt med en klimabesparelse tilsvarende 122 tonn Co2.** Dette utgjør iflg Atea, 136.200 mil kjøring med en Volvo V40 som tilsvarer 34 ganger rundt jorda.

Andre tiltak – Indre Østfold kommune

- Anskaffelser av møbler
- Møbelgjenbruk
- Matsvinn
- Bildeling - interkommunalt
- Kildesortering
- Byttedag
- IØR - interkommunalt

Samarbeidstanker

Ideutveksling mellom kommunene, mye åpenbart som vi ikke har tenkt på

Byttedag, samarbeid mellom kommunen og frivilligheten

IØR – felles for 3 av kommunene

Anskaffelse av nye møbler med reparasjonsmuligheter og kvalitet

Anskaffelse av brukte møbler

Andre anskaffelsesavtaler

Gjenbruksstrategier

1. Reparere før kjøpe
2. Brukt før nytt
3. Anskaffelser med kvalitet og reparasjonsmuligheter